

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Циклова комісія викладачів музики і хореографії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов

«10» 09 2014 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

галузі знань 0202 Мистецтво
спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

Київ
2014 рік

Робоча програма «Основи педагогічної майстерності» для студентів галузі знань 0202 Мистецтво, спеціальності 5.02020401 Музичне мистецтво

«___» _____ 2014 року – 24 с.

Розробники:

Кашперський Олег Станіславович,
викладач циклової комісії музики і хореографії Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії викладачів
музики і хореографії

Протокол від «28» серпня 2014 р. № 1

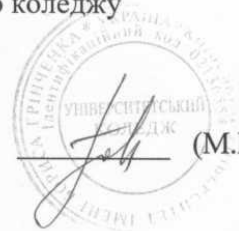
Голова циклової комісії Т.В. Романова

Розподіл годин звірено з робочим навчальним планом, структура типова

Заступник директора
з навчальної роботи (С.І. Дем'яненко)
Заступник директора
з навчально-методичної роботи (З.Л. Гейхман)

Схвалено Методичною радою Університетського коледжу
Київського університету імені Бориса Грінченка
Протокол від «28» вересня 2014 року № 1

“___” _____ 2014 року Голова (М.В. Братко)

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

II. Тематичний план навчальної дисципліни

III. Навчально-методична карта дисципліни «Основи педагогічної майстерності».

IV. Програма

Змістовий модуль I. Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя.

V. Плани семінарських та практичних занять

VI. Завдання для самостійної роботи

VII. Карта самостійної роботи.

VIII. Індивідуальна навчально-дослідна робота.

IX. Система поточного та підсумкового контролю.

X. Методичне забезпечення курсу

XI. Рекомендована література

Основна

Додаткова

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Основи педагогічної майстерності» (далі – Програма) є нормативним документом Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка (надалі – Коледж), яка розроблена цикловою комісією викладачів музики відповідно до затвердженого навчального плану для спеціалізації «Музичне мистецтво».

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційним рівнем «молодший спеціаліст».

Програма визначає перелік, обсяг, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів, необхідне навчально-методичне забезпечення.

«Основи педагогічної майстерності» — це курс, що передбачає формування у майбутніх фахівців практичних професійних вмінь оптимізації всіх видів навчально-виховної діяльності, спрямований на всебічний розвиток і вдосконалення особистості, становлення її світогляду, здібностей, потреб у соціально значимій діяльності.

Важливий принцип побудови даного курсу — відбір знань із різних галузей наук, що забезпечують творче формування у вчителя вмінь впливати на особистість і колектив. Тому програмою курсу передбачені і традиційні питання щодо набуття педагогічних умінь і навичок, формування педагогічної майстерності, оволодіння засобами і способами впливу на учнів, педагогічною технікою, а також ознайомлення з елементами театральної педагогіки.

Метою курсу є підготовка майбутніх педагогів до різних видів навчально-виховної діяльності, створення оптимальних умов для реалізації творчого потенціалу студентів, їх прагнення до самовдосконалення, формування професійних умінь у процесі оволодіння основами педагогічної майстерності.

Зазначений курс покликаний: сприяти становленню спеціальної професійної компетентності вчителя музики на основі засвоєння ним знань та вмінь, які необхідні для розв'язання типових завдань по оволодінню педагогічною майстерністю та саморозвитку професійної компетентності, що дозволяють вирішувати професійні задачі у галузі навчання та виховання молодших школярів.

Основні завдання курсу:

- формувати нову генерацію фахівців-педагогів, збагачених глибокими фундаментальними і спеціальними знаннями, здатними до самодостатнього розвитку своєї особистості, індивідуальності, творчого потенціалу, інноваційної діяльності, професійної майстерності;
- формувати систему професійно – ціннісних орієнтацій особистості майбутніх учителів, в якій домінують роль відіграватимуть гуманістична спрямованість діяльності педагога і його соціальна відповідальність;
- розвивати культуру мислення, почуттів, поведінки особистості вчителя, професійно-значущі якості, які дають підставу говорити про професійну культуру педагога як сукупність психологічної майстерності та багатства внутрішнього світу;
- навчити студентів співвідносити ідеали педагогічної діяльності з рівнем власної готовності до цієї діяльності;
- допомогти студентам виробити свій індивідуальний стиль педагогічної діяльності на основі індивідуальних особливостей;
- навчити майбутніх педагогів управляти педагогічними ситуаціями та розв'язувати педагогічні задачі;
- навчити керувати власним психічним станом і регулювати самопочуття;
- сформувати у студентів потребу постійної самоосвіти та самовдосконалення у майбутній професійній діяльності.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідно до ECTS: 1,5 кредита	Шифр та назва галузі: 0202 «Музичне мистецтво»	Нормативна
Кількість змістовних модулів - 1 модуль: Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя. Педагогічна техніка і майстерність. Майстерність взаємодії вчителя з учнями.	Шифр та назва спеціальності: 5.02020401 «Музичне мистецтво»	Рік підготовки: 4. Семестр: 8.
Загальний обсяг дисципліни: 54 години.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Аудиторні заняття: 22 год. з них: Лекції: 10 год. Семінарські заняття: 12 год. Індивідуальні заняття: 6 год. Модульний контроль: 2 год. Самостійна робота: 24 год. Вид підсумкового контролю: <u>залік.</u>

II. Тематичний план навчальної дисципліни

	Назва теми	Лекції. Год.	Семинари	Інд. з.	Підсум контр	с/р	Разом
1.	Лекція 1. Поняття педагогічної майстерності	2	2	1		4	9
2.	Лекція 2. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності	2	2	1		4	9
3.	Лекція 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності	1	2	1	1	4	9
4.	Лекція 4. Культура мови педагога.	1	2	1		4	8
5.	Лекція 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні	2	2	1		4	9
6.	Лекція 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів.	2	2	1	1	4	10
	Всього	10	12	6	2	24	54

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Тема 1. Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя.

Лекція 1. Поняття педагогічної майстерності (2 год).

Сутність педагогічної діяльності вчителя музики. Специфіка педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості. Елементи педагогічної майстерності у професійній діяльності вчителя: гуманістична спрямованість діяльності вчителя, професійна компетентність, педагогічні здібності, педагогічна техніка. Загальна характеристика понять “педагогічна ситуація” та “педагогічна задача”. Самовиховання як необхідна передумова набуття і збереження професіоналізму.

Основні поняття: педагогічна діяльність, педагогічна майстерність, професійна компетентність, педагогічна ситуація, педагогічна задача, самовиховання

Семінарське заняття 1.

Педагогічна майстерність учителя музики (2 год).

Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність.

Лекція 2. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності (2 год.)

Поняття педагогічної техніки. Ознайомлення з компонентами педагогічної техніки: уміння педагога керувати своєю поведінкою, емоціями, настроєм, уміння впливати на особистість – колектив. Різновиди педагогічної техніки: зовнішня техніка та внутрішня техніка.

Характеристика внутрішньої техніки вчителя. Шляхи досягнення емоційної саморегуляції: звернення до власного почуття обов'язку у зв'язку з усвідомленням соціальної ролі професії, ціннісними установками; метод фізичних дій; самонавіювання на фоні загального м'язового розслаблення і психічного спокою; розрядка в діяльності (музикотерапія, заняття спортом, бібліотерапія, танцювальна терапія, гумор); емоційне налаштування на урок (звернення до матеріалу уроку; над завдання уроку; створення позитивної установки).

Характеристика зовнішньої техніки вчителя. Елементи зовнішньої техніки вчителя: вербальні (мовні) та невербальні (міміка, пантоміміка) засоби. Особливості позитивних та негативних жестів. Специфіка візуального контакту (контакту очей), тактильної комунікації (дотику) та міжособистісного простору.

Основні поняття: педагогічна техніка, внутрішня техніка, зовнішня техніка.

Семінарське заняття 2. Педагогічна техніка вчителя (2 год).

Лекція 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності (1 год).

Поняття техніка мовлення. Структура педагогічного мовлення: інформаційний, виразний, впливовий компоненти. Показники виразного мовлення: дихання, голос, дикція, інтонація, темп. Їх характеристика.

Особливості педагогічного мовлення. Джерела формування педагогічного мовлення: особистий досвід учителя, наслідування традицій, навчання, самоосвіта.

Методики розвитку вмінь і навичок педагогічного мовлення: формування мовленнєвих умінь і навичок; оволодіння допоміжними засобами педагогічного мовлення; розвиток навичок, умінь активного слухання.

Дихання і голос як елементи педагогічної техніки. Адаптація і розвиток професійного дихання.

Педагогічні засади практичної роботи над текстом. Дикція як елемент педагогічної техніки.

Основні поняття: техніка мовлення, дихання, голос, дикція, інтонація, темп.

Семінарське заняття 3. Техніка мовлення вчителя (2 год).

Лекція 4. Культура мови педагога. (1 год)

Поняття та загальні ознаки мовної культури викладача. Мовна норма. Як навчитися точності висловлювання? Образність мови: поняття, зміст, роль, засоби створення образності. Троп і його види: порівняння, епітет, метафора, алегорія, іронія, гіпербола, уособлення. Стилїстичні фігури: інверсія, антитеза, градація, анафора та інші спеціальні синтаксичні прийоми.

Основні поняття: порівняння, епітет, метафора, алегорія, іронія, гіпербола, уособлення, інверсія, антитеза, градація, анафора.

Семінарське заняття 4(2год).

Проблеми взаємодії викладача та аудиторії та культура мови педагога.

Тема3. Майстерність взаємодії вчителя з учнями.

Лекція 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні (2 год).

Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування. Увага та увава вчителя.

Способи комунікативного впливу: переконання і навіювання.

Стратегії взаємодії у спілкуванні як характеристика інтегративного компонента педагогічної взаємодії.

Семінарське заняття 5. (2год)

Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні

Лекція 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів (2 год).

Поняття педагогічний такт. Вимоги до вчителя. Різниця між педагогічним тактом і педагогічною тактикою.

Сутність, структура, класифікація, причини, динаміка конфлікту.

Головні моделі поведінки особистості в конфліктній взаємодії. Типи конфліктних особистостей. Технології раціональної поведінки в конфлікті. Психологія переговорного процесу у вирішенні конфліктів. Внутрішньоособистісні конфлікти. Головні психологічні концепції, форми прояву та засоби вирішення. Міжособистісні і групові конфлікти: сфера прояву, класифікація.

Конфлікт у педагогічній взаємодії та способи його розв'язання.

Основні поняття: педагогічний такт, педагогічна тактика, конфлікт.

Семінарське заняття 6.

Педагогічний такт і тактика вчителя (2 год).

V. Плани семінарських та практичних занять

Тема1. Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя.

Лекція 1. Поняття педагогічної майстерності (2 год)

1. Сутність педагогічної діяльності вчителя початкових класів.
2. Специфіка педагогічної майстерності як комплексу властивостей особистості.
3. Елементи педагогічної майстерності
4. Педагогічна ситуація та педагогічна задача.
5. Самовиховання як необхідна передумова набуття і збереження професіоналізму.

Рекомендована література [2, 4, 7, 8, 11,27]

Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність.

Лекція 2. Педагогічна техніка як основа педагогічної майстерності

(2год.)

1. Поняття педагогічної техніки.
2. Компоненти педагогічної техніки.
3. Внутрішньої техніки вчителя.
4. Зовнішньої техніки вчителя.
5. Особливості позитивних та негативних жестів.

Рекомендована література [5, 6, 7, 8, 19, 26]

Лекція 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності (1год).

1. Поняття та структура техніки мовлення.
2. Показники виразного мовлення.
3. Особливості педагогічного мовлення.
4. Дихання і голос як елементи педагогічної техніки.
5. Адаптація і розвиток професійного дихання.
6. Дикція як елемент педагогічної техніки.
7. Педагогічні засади практичної роботи над текстом.

Рекомендована література [7, 8, 10, 28]

Лекція 4. Культура мови педагога (1 год).

1. Поняття та загальні ознаки мовної культури викладача. Мовна норма.
2. Як навчитися точності висловлювання?
3. Образність мови: поняття, зміст, роль, засоби створення образності.
4. Троп і його види: порівняння, епітет, метафора, алегорія, іронія, гіпербола, уособлення.
5. Стилiстичні фігури: інверсія, антитеза, градація, анафора та інші спеціальні синтаксичні прийоми.

Рекомендована література [7, 8, 10, 28]

Тема3. Майстерність взаємодії вчителя з учнями.

Лекція 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні (2 год).

1. Особистість учителя як інструмент впливу в педагогічній взаємодії.
2. Характеристика перцептивної сторони педагогічного спілкування.
3. Увага та ува вчителя.
4. Способи комунікативного впливу: переконання і навіювання.
5. Стратегії взаємодії у спілкуванні

Рекомендована література [3, 6, 8, 14]

Лекція 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів (2 год).

1. Сутність, структура, класифікація, причини, динаміка конфлікту.
2. Головні моделі поведінки особистості в конфліктній взаємодії.
3. Типи конфліктних особистостей.
4. Технології раціональної поведінки в конфлікті.
5. Конфлікт у педагогічній взаємодії та способи його розв'язання.

Рекомендована література [7, 8, 9, 21]

VI. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Поняття педагогічної майстерності. (4год)

- Професійні функції вчителя музики.
- Суть педагогічної творчості викладача.
- Розкрийте зміст педагогічної праці.

Рекомендована література [2, 3, 4,8, 11, 27]

Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність (4год).

- Самопрезентація вчителя: підготуйтеся до моделювання ситуації першого знайомства з класом: зайти в клас, привітатися, представитися, познайомитись з учнями, спробувати зацікавити своїм предметом.
- Розкрийте зміст педагогічної техніки

Рекомендована лутература [5, 6,7, 8, 19,26]

Тема 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності (4год).

- Основні прийоми техніки мовлення.
- Джерела формування педагогічного мовлення.

Рекомендована література [6,8,13,30]

Тема 4. Культура мови педагога (4год).

- Провідні ознаки мовленнєвої культури викладача.
- Образність мови та засоби її створення.
- Художність та виразність мови.

Рекомендована література [3,8,9,34]

Тема 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку у педагогічному спілкуванні (4 год).

- Характеристика стилів педагогічного спілкування.
- Емпатія та рефлексія педагога у спілкуванні з учнями.
- Характеристика стратегій спілкування.

Рекомендована література [3,6,8,14]

Тема 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів (4год).

- Охарактеризуйте технології раціональної поведінки в конфлікті.
- Охарактеризуйте психологію переговорного процесу у вирішенні конфліктів.

Рекомендована література [6,7,8,9,21]

VII. Карта самостійної роботи студента

Теми курсу	Всього годин	Академічний контроль	Бали
<i>Теоретичні основи педагогічної майстерності вчителя</i>			
Тема 1. Поняття педагогічної майстерності.	4	Індивідуальні, семінарські заняття. Залік	5
Тема 2. Педагогічна техніка і майстерність	4		5
Тема 3. Мова викладача як умова педагогічної майстерності	4		5
Тема 4. Культура мови педагога	4		5
Тема 5. Майстерність забезпечення зворотнього зв'язку педагогічному спілкуванні	4		5
Тема 6. Педагогічний такт вчителя та його майстерність у розв'язанні педагогічних конфліктів	4		5
	24		30

VIII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи студента навчального, навчально-дослідницького або проектно-конструкторського характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу, має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці і завершується обов'язковим звітом щодо його виконання.

Однією з формою самостійної роботи студентів є виконання індивідуальної науково-дослідної роботи у вигляді реферату, есе або конспекту першоджерела на відповідну тему з курсу “Основи педагогічної майстерності”.

Реферат має містити такі складові частини:

- титульний аркуш;
- план реферату (зміст роботи із позначенням сторінок);
- вступ (обґрунтування актуальності обраної теми);
- основна частина;
- висновки;
- список використаної літератури.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних і семінарських занять.

Орієнтовна структура ІНДЗ – науково-психологічного дослідження у вигляді реферату: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Орієнтовна тематика ІНДЗ:

1. Загальна характеристика методології наукового формування педагогічної майстерності.
2. Методи наукового дослідження педагогічної майстерності: теоретичні, емпіричні.
3. Сутність і специфіка педагогічної творчості учителя.
4. Умови, що сприяють розвитку педагогічної творчості учителя.
5. Форми і методи розвитку педагогічної творчості учителя.
6. Розвиток ідей В. Сухомлинського з формування творчої особистості в педагогічній теорії та практиці сучасної освіти України.
7. Розвиток ідей В. Сухомлинського з формування творчої особистості в концептуальних підходах до реформування освіти.
8. Поняття “педагогічна техніка” та його зміст.

9. Різновиди педагогічної техніки: внутрішня й зовнішня.
10. Психологічні особливості педагогічного мовлення.
11. Педагогічні засади практичної роботи над текстом.
12. Педагогічне мистецтво, як театр одного актора.

Студент має право запропонувати для узгодження з викладачем свою тему реферату.

Есе або конспект першоджерела не мають перевищувати 5 сторінок комп'ютерного набору за вказаними вище вимогами до реферату (3-5 сторінок). Головна вимога до есе – це оригінальність викладу власних думок з приводу певної наукової проблеми, а конспекту першоджерела – адекватність (відповідність) поданого студентом тексту думкам, викладеним у першоджерелі. Оцінка виконання цих вимог фіксується у балах. Максимум для цих форм виконання ІНДЗ складає 10 балів.

Студент хоча і обирає форму, у якій він буде виконувати своє науково-дослідне завдання, зобов'язаний погодити її з викладачем. Окрім того індивідуальне науково-дослідне завдання виконується протягом навчального курсу, і викладач може призначити захист проведеної студентом роботи.

Критерії оцінювання ІНДЗ

(науково-психологічного дослідження у вигляді реферату)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	3
2.	Складання плану реферату	3
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	15
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	3
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	3
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титульний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	3
Разом		30

ІХ. Система поточного та підсумкового контролю

Визначення рівня навчальних досягнень студентів є особливо важливим з огляду на те, що навчальна діяльність у кінцевому підсумку повинна не просто дати людині суму знань, умінь та навичок, а сформувати її компетентність як загальну здатність, що базується на знаннях, досвіді, цінностях, здібностях, набутих завдяки навчанню.

Під час оцінювання навчальних досягнень з навчальної дисципліни «Основи педагогічної майстерності» враховується:

- рівень оволодіння знаннями про систему об'єктивно існуючих педагогічних реалій;
- рівень умінь аналізувати педагогічні ситуації, користуватися науковою літературою;
- рівень сформованості навичок діяти згідно з існуючими нормами в конкретних життєвих ситуаціях.

Контроль знань з “ Основ педагогічної майстерності ” складається з декількох планових заходів, зокрема:

- ❖ Проведення семінарських занять;
- ❖ Проведення лекційних занять;
- ❖ Виконання індивідуальних завдань;
- ❖ Проведення модульного контролю.

Підсумковою формою контролю знань з предмету “ Основи педагогічної майстерності” є **залік**, який має на меті перевірку теоретичних знань студентів та вміння застосовувати їх при вирішенні конкретних ситуацій, а також вміння самостійно працювати з науковою та навчальною літературою.

Диференціація оцінок має здійснюватися за об'єктивними визначеними критеріями.

Семінарські заняття проводяться за всіма основними темами, які передбачені програмою, у формі співбесід, дискусій з питань, що виносяться на розгляд за конкретною темою, запитань та відповідей, ділових ігор, вирішення проблемних ситуацій та практичних завдань тощо.

У процесі проведення семінарських та практичних занять студенти вирішують такі основні завдання:

- засвоєння теоретичних положень з предмету “Основи педагогічної майстерності”;
- засвоєння основних положень дисципліни;
- використання на практиці одержаних знань і навичок з курсу.

Індивідуальні завдання надаються студентам за загальними темами не виходячи за межі навчальної програми.

Велике значення серед запропонованих видів перевірки знань студентів займає також модульний контроль.

Метою модульного контролю знань є визначення дійсного рівня і змісту знань студентів за обсягом, якістю, глибиною та вмінням

застосовувати одержанні знання з конкретного розділу чи теми курсу “Основ педагогічної майстерності”.

Модульний контроль знань з “Основ педагогічної майстерності” проводиться у письмовій формі за варіантами, кожен з яких включає 3 обов’язкові складові:

- I. Тестові завдання;
- II. Теоретичні завдання;
- III. Практичні завдання.

Перші два елементи модульного контролю знань містять питання загальнотеоретичного характеру дисципліни, третій елемент є узагальнюючим та комплексним – застосовуються різноманітні практичні завдання; що потребують творчого підходу від студента при побудові відповіді та уміння синтезувати свої отриманні знання.

№	Види діяльності	Кількість рейтингових балів за одиницю	Одиниць	Всього
1	Відвідування лекційних занять	1	5	5
2	Відвідування семінарських занять	1	6	6
3	Робота на семінарських заняттях	10	3	30
4	Модульна контрольна робота	25	1	25
5	Самостійна робота	5	6	30
6	Індивідуальна науков-дослідницька робота	30	1	30
Всього			126	
Підсумковий рейтинговий бал			100	

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знає (умінь) у межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.	90-100 балів	Відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знає у межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.	82-89 балів	Добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок.	75-81 балів	
D	Задовільно - посередній рівень знань із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.	69-74 балів	Задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань.	60-68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знає з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного допрацювання.	35-59 балів	Незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.	1-34 балів	

ХІ. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. *Вчителю про педагогічну техніку* / За ред. Л. І. Рувінського. — М.: Педагогіка, 1987. — 154 с.
2. *Головатий М. Ф.* Навчи себе сам. — К.: МАУП, 2002. — 120 с.
3. *Зорина Л. Я.* Слово учителя в учебном процессе. — М.: Знание, 1984. — 80 с.
4. *Кан-Калик В. А.* Учителю о педагогическом общении. — М.: Просвещение, 1987. — 192 с.
5. *Куницына В. Н., Казаринова Н. В., Погольша В. М.* Межличностное общение: Учебник для вузов. — СПб.: Питер, 2002. — 384 с.
6. *Основы педагогического мастерства* / Под ред. И. А. Зязюна. — М.: Просвещение, 1989. — 302 с.
7. *Палтишев М. М.* Педагогічна майстерність і шляхи її досягнення (У пошуках практико-орієнтованих дидактичних підходів): Навч.-метод. посіб. для слухачів курсів удосконалення вчителів. — К.: Видавець О. М. Ешке, 2000. — 119 с.
8. *Педагогічна майстерність: Підручник* / І. А. Зязюн, Л. В. Карамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. — 2-ге вид., допов. і переробл. — К.: Вища шк., 2004. — 422 с.
9. *Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія* / Уклад. Н. В. Гузій. — К.: ІЗМН, 2000. — 168 с.
10. *Пірен М. І.* Конфліктологія: Підручник. — К.: МАУП, 2003. — 360 с.
11. *Реан А. А., Коломинский Я. Л.* Социальная педагогическая психология. — СПб.: Питер, 2000. — 416 с.
12. *Словник термінології з педагогічної майстерності* / За ред. Н. М. Тарасовича. — Полтава, 1995. — 63 с.
13. *Сухомлинський В. О.* Серце віддаю дітям // Вибрані твори: У 5 т. — К.: Рад. шк., 1977. — Т. 3. — 670 с.
14. *Сухомлинський В.* Сто порад учителю // Вибрані твори: У 5 т. — К.: Рад. шк., 1976. — Т. 2. — С. 419–654.

Додаткова:

15. *Абрамян В. Ц.* Театральна педагогіка. — К.: Лібра, 1996. — 224 с.
16. *Бобошко Ю. М.* Режиссер Лесь Курбас. — К., 1987. — 146 с.
17. *Гиппенрейтер Ю. Б.* Общаться с ребенком. Как? — М.: ЧеРо, 2001. — 240 с.
18. *Горанчук В. В.* Психология делового общения и управленческих воздействий. — СПб.: Издат. дом “Нева”; М.: ОЛМА-ПРЕСС Инвест, 2003. — 288 с.
19. *Грехнев В. С.* Культура педагогического общения: Книга для учителя. — М.:

- Просвещение, 1990. — 144 с.
20. *Энкельманн Николаус Б.* Харизма. Личностные качества как средство достижения успеха в профессиональной и личной жизни: Пер. с нем. — М.: АО “Итерэксперт”, 2000. — 272 с.
 21. *Коменский Я. А.* Великая дидактика. — М.: Издат. дом Шалвы Амонашвили, 1996. — 224 с.
 22. *Кузьмина Н. В.* Способности, одаренность, талант учителя: В помощь лектору. — Л., 1985. — 32 с.
 23. *Леонтьев А. А.* Педагогическое общение. — М.: Знание, 1979. — 47 с.
 24. *Луцук А. М.* Василь Сухомлинський про педагогічну майстерність учителя: Моногр. — Луцьк: Надстир'я, 2003. — 208 с.
 25. *Льюис Д.* Тренинг эффективного общения. — М.: ЭКСМО-Пресс, 2002. — 224 с.
 26. *Мастерство актера в терминах и определениях К. С. Станиславского.* — М., 1961. — 519 с.
 27. *Немирович-Данченко В. И.* О творчестве актера. Хрестоматия: Учеб. пособие для театральных учебных заведений. — М., 1984. — 623 с.
 28. *Педагогическое мастерство и педагогические технологии: Учеб. пособие / Под ред. Л. К. Гребенкиной, Л. А. Байковой.* — 3-е изд., испр. и доп. — М.: Пед. об-во России, 2000. — 256 с.
 29. *Педагогічна майстерність: Навч. програма / Уклад. А. І. Мамалига, Ю. П. Єлісовенко, Л. М. Хоменко.* — К.: КНУ ім. Тараса Шевченка. — 17 с.
 30. *Педагогічне мовлення: Навч.-метод. посіб. зі спецкурсу для педагогічних закладів / Л. В. Долинська, О. В. Гоголь, Л. М. Зінченко.* — К., 1996. — 56 с.
 31. *Симонов П. В.* Метод Станиславского и физиология эмоций. — М., 1962 — 139 с.
 32. *Синиця І. О.* З чого починається педагогічна майстерність. — К.: Рад. шк., 1972. — 167 с.
 33. *Станиславский К. С.* Мое гражданское служение России. Воспоминания. Статьи. Очерки. Речи. Беседы: Из записных книжек. — М., 1990. — 656 с.
 34. *Станиславский К. С.* Работа актера над собой // Собр. соч.: В 9 т. — М.: Искусство, 1989. — Т. 2; Ч. 1. — 511 с.
 35. *Станиславский К. С.* Работа актера над собой / Собр. соч.: В 9 т. — М.: Искусство, 1990. — Т. 3; Ч. 2. — 505 с.
 36. *Ушинський К. Д.* Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології // Вибр. твори: У 2 т. — К., 1983. — Т. 1. — С. 192–471.